

Rahvusoperis jäi elu seisma. Aivar Mäe: kahe kuu peale kaotame miljon eurot

Kõiki kulusid riigi kriisipaketi abisumma ei kata, ent on suureks toeks siiski. Majanduslikult ootavad teatreid, nagu paljusid teisi, ees rasked ajad.

Neljapäev, 12. märts oli see päev (täpsemini õhtu), mil veel Eesti teatrites elu kees. Eesriided avanesid, lauldi, tantsiti ja vesteldi, järgnesid aplaus, lillesülemid taas eesriie. Rahvusoperis Estonia tuli tol õhtul esitusele Rimski-Korsakovi legendaarne "Tsaari mõrsja", külalisena esinemas ooperimaailmas silmapaistvalt kõrget lendu tegev metsosopran Kai Rüütel. Tunnike-paar pärast etenduse lõppu sai aga teatavaks riigis kehtestatud eriolukord ning (teatri)maailm keerati pea peale. Just teatrikuus ehk märtsis, mil Eesti teater töötab täistuudidel...

Rahvusoper Estonia juhi Aivar Mäe sõnul oli tulemas mitu esietendust, välja oli kuulutatud järgmise hooaja mängukava jne. "Loomulikult mõtlen ma teatrijuhina peamiselt sellele, kuidas ligi 500 teatris töötavat inimest ja nende pered hakkama saavad".

Kaks viimast päeva on aga toonud ka häid uudiseid. Riigikogule neljapäeval üle antud lisaelarves on kultuuri- ja spordivaldkonna kriisipaketi suurus ühtekokku 25 miljonit eurot, teatritele eraldatakse sellest kokku 4 miljonit eurot. Kõiki kulusid ei kata, kuid abiks ikka. Eilne uudis rõõmustas aga kunstinaljas ooperi- ja balletifänne. Nimelt alustab rahvusoper toredate traditsiooniga: igal laupäeval kell 19.00 näeb rahvusoperi Facebooki lehel mõnd säravat lavastust, vaheldumisi ooperit ja balletti. Alustuseks Charles Gounod' surematu ooper „Faust“, milles Mefisto rolli laulab Ain Anger.

Kuidas meie rahvusoperil ja rahvusballetil läheb hetkel? Millised on meeleolud, kas on töö mingil viisil juba ka loomingulistel töötajatel käimas?

Olukord on kahtlemata kõigi jaoks ootamatu. Etendusi ja proove ei toimu, suur osa töötajatest on erandkorras puhkusel või töötab kodukontoris. Loominguline personal hoiab kodustes tingimustes vormi nii palju kui võimalik ja töötab materjaliga iseseisvalt. Administratiivtöötajad ja juhtkond teeb kõik endast oleneva, et teater keerulistel aegadel võimalikult vähe kannatada saaks ja oleks valmis esimesel võimalusel etendustegevusega jätkama.

Nii nagu näiteks Metropolitan Opera ja mitmed teised kuulsad ooperimajad alustab Rahvusoper Estonia täna toredate

epl.delfi.ee

04.04.2020 05:05

Kristi Helme

42000

Rahvusoper Estonia

Aivar Mäe

Ballett

Ooper

Linnar Looris

ettevõtmisega. Kõik huvilised saavad vaadata tasuta Gounod' ooperit "Faust". Mida tulevikus veel näeb ja kuuleb?

Anname oma panuse, et inimestel oleks võimalik ka kodus püüdes kodumaist muusikateatrit nautida. Laupäevaõhtune etendus jääb järele vaadatavaks üheks nädalaks. Seejärel tuleb näitamisele juba järgmine lavateos. Oleme oma kava kokku pannud nõnda, et vaheldumisi oleks publikul võimalik nautida ooperit ja balletti. Nii et järgmise nädala laupäeval tasub eriti just balletisõpradel ekraanide ette koguneda. Mis teos täpsemalt 11. aprillil näitamisele tuleb, selle teeme avalikuks uue nädala alguses.

Kõik etendused on otsesalvestusena üles võetud koostöös Eesti Rahvusringhäälinguga. Tahaksin tänada ERR-i pikaaegse ja suurepärase koostöö eest ning tunnustada neid selle eest, kuidas nad on nüüdses kriisiolukorras tegutsenud.

Neljapäeval sõnas minister Tõnis Lukas pressikonverentsil, et teatritele eraldatakse nn kriisiabi paketiga kokku 4 miljonit eurot. On see summa piisav? Millistes aspektides enim rahalist abi on vaja?

Riigi panus on praeguses olukorras vaieldamatult hädavajalik. Kõiki kulusid see paratamatult ei kata, ent on suureks toeks siiski. Majanduslikult ootavad teatreid, nagu paljusid teisi, ees rasked ajad.

Kui suureks hindate (oletatava) rahalise kahju, kui eriolukord peaks näiteks mai keskpaigani kestma? Milline on kahjusumma Rahvusoper Estoniale, kui hoone näiteks kaks kuud tühjalt seisab?

Estonia teenib Eesti teatritest enim omatulu. Kui märtsi esimeses pooles saime veel tegutseda, siis aprillis on omatulu ümmargune null. Igas kuus kaotame ligikaudu pool miljonit eurot, kahe kuu peale teeb see kokku miljoni.

Kas lauljad, tantsijad ja teised saavad ikkagi kodus end kindlalt tunda, palgasummad ei vähene?

Teeme kõik endast oleneva, et inimeste kindlustunne püsiks. Töötukassa meetmele toetuses püüame hoida oma inimeste kuu keskmist sissetulekut. Lisaks tõmbame kokku eelarvet ja plaanitud kulusid. Sel aastal jäävad ära renoveerimistööd. Uuslavastustest ei too me välja ooperit „Jeanne D'Arc“ ning oleme sunnitud vähendama järgmise hooaja uuslavastuste arvu.

Mis on teie kui teatrijuhi jaoks antud kriisi kõige raskem?

Minul isiklikult on väga raske käed rüpes kodus istuda. Eriolukord kuulutati välja hooaja viimastel kuudel, kui teater töötab täie auruga. Tulemas oli mitu esietendust, olime just välja kuulutanud järgmise hooaja mängukava jne. Ja siis korraga jääb senine elu seisma. Kuidas nüüd elada? Aga nagu öeldakse, mis ei tapa, teeb tugevaks. Oleme üle elanud mitu kriisi (nii 2008. kui ka 1998. aastal), aga sellist kriisi pole keegi veel läbi teinud. Loomulikult mõtlen ma teatrijuhina peamiselt sellele, kuidas ligi 500 teatris töötavat inimest ja nende pered hakkama saaks.

Mida head võiksime kriisist kaasa võtta? Kuidas maailm ja Eesti muutuvad?

Kahtlemata pole maailm ja Eesti pärast kriisi sama mis enne. Õppetunde pakub see ilmselt kõigile, sunnib meid mõtlema asjadele, mille jaoks pole tavaelus aega. Ent täpsemaid järeldusi saame teha alles siis, kui torm on möödunud. Loodetavasti juhtub see peagi. Üks on aga juba praegu selgesti näha – kultuur, looming ja muusika on tohutu tähtsusega ka kõige ärevamatel aegadel.

- ÄÄREJUTT -

Linnar Looris: **püüan säilitada positiivset meelt**

Rahvusballeti juht Linnar Looris: "See, et etendusi ei toimu ja teater on majanduslikult raskes seisus, teeb meelega midugi nukraks. Püüan kasutada aega kodusteks töödeks, puhkamiseks ja edasiste plaanide tegemiseks. Samas on viimast keeruline teha, sest ei ole veel teada, millal kriis lõpeb või kuidas seniseid plaane mõjutab. Aga püüan säilitada positiivset meelt ning kolleege ja rahvusballeti tantsijaid võimalikult palju toetada. Valmistame videomaterjali, mis aitab tantsijatel kodustes tingimustes treenida ja end vormis hoida. Samuti hoian ühendust uute tantsijatega, kes meie trupiga järgmisest hooajast liituvad. Nii et positiivne meel, teiste toetamine ja antud olukorrast parima võtmine on see, millega püüan hetkel tegeleda".

Heldur Harry Põlda: **karantiin on mõjunud nii mõistuse kui tööruutiini suhtes hästi**

Rahvusooperi noor andekas tenor Heldur Harry Põlda: "Hetkene meeleolu on üllatavalt hea, kolm nädalat kodust karantiini on mõjunud nii mõistuse kui üldise tööruutiini suhtes hästi. On aega, et omaette harjutada ja kui seda saab veel teha kolm nädalat järjest maal olles, siis kaks põialt püsti. Tööst nii palju, et praegu on kõigil käimas iseseisev töö, et siis esimesel võimalusel jälle laval publiku ees üles astuda. Pikas perspektiivis, ma olen alati uskunud, et taolised kriisid annavad sisse suure hoo erinevate eluvaldkondade

arengule ja usun, et ka kunstilisel tegevusel on sellest midagi positiivset võtta. Hoidkem ennast ja üksteist!"

Estonia alustab etenduste tasuta näitamist internetis

Täna õhtul kell 19.00 alustab Rahvusoooper Estonia etenduste näitamist Facebooki teel, et muusikateatri sõpradele ka eriolukorra tingimustes kodumaine ooperi- ja balletiteater koju kätte tuua. Teatriõhtule kohaselt algab esimene etendus **täna kell 19.00** ja see jääb järele vaadatavaks üheks nädalaks. Järgmisel laupäeval tuleb näitamisele juba järgmine lavateos.

Esimesena toob Estonia publikuni **Charles Gounod'** ooperi „**Faust**“, milles Mefisto rolli laulab **Ain Anger**. Ooperi on lavastanud Dmitri Bertman Moskva Helikoni ooperiteatrist. Dirigent on Vello Pähn ja kunstnik Ene-Liis Semper. Teistes osades Oliver Kuusik, Joanna Freszel, Rauno Elp, Helen Lokuta jt. Näitamisele tuleb otsesalvestus, mis võeti koostöös Eesti Rahvusringhäälinguga üles 2014. aasta 23. ja 25. jaanuari etendustel.

1859. aastal esietendunud „Faust“ on helilooja Gounod' kõige kuulsam ooper. See räägib tuntud loo, kuidas Faust müüb oma hinge saatan Mefistole ja saab temalt vastu nooruse. Kuid saatanaga kaupa tehes võitjaid ei ole.

Netietenduste vaatamine on publikule tasuta. Facebooki kontot selleks omama ei pea. Etendust saab näha veebiaadressil <https://www.facebook.com/Rahvusoooper/live/>

Reigo Tamm: loodan, et see olukord lõppeb kiiresti

Rahvusoooper Estonia solist, tenor Reigo Tamm: "Olukord on tõesti ääretult keeruline, sest meie valdkonna inimeste töö tegemine on seotud rahvaste kogunemisega - mida rohkem publikut kokku tuleb, seda kasulikum. Täna on teadupärast kogunemine keelatud, seega meie oma tööd teha ei saa ja väljundit pole. Samuti on ettevalmistusi ja proove raske korraldada, sest tavaliselt on selleks vaja klaverit ja mitut inimest, näiteks kontsertmeistrit, dirigenti ja teisi artiste, kellega kokku mängida. Tihti võrreldakse ooperilaulmist tippspordiga, kus peab alati vormi hoidma ja trenni tegema. Peame meiegi hoidma taset ja olema valmis kohe uuesti lavale astuma, kui teatrid taas avatakse. Selleks, et naabreid mitte segada, peangi siis ümisema ja laulma patja, kui natukene huumoriga asja vaadata. Loodan, et see olukord lõppeb kiiresti ja publik saab jälle saali tulla ning meie naasta oma armastatud töö juurde. Ooper oli, on ja peab jääma!"

